REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iulin Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare.— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumunecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corónе. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 119. Brașov, Vinerĭ 31 Maiŭ (13 Iunie). 1902.

Incidentul din Reichsrath.

Incidentul petrecut alaltăerĭ în parlamentul austriac, despre care aducem amĕnunte mai jos, este pe cât de neobicĭnuit, pe atât de grav. S'a întâmplat ceea-ce nu s'a mai pomenit în Austria, ca în plină ședință a camerei sĕ fie în modul cel mai dur și grolosan insultat capul încoronat al unui stat strĕin și încă a unui stat, care stă în strînsă alianță cu monarchia nóstră.

Nimic nu póte scusa pĕcatul, ce l'au comis în contra politeței și în contra prescrierilor moravurilor politice internaționale deputații cehĭ radicalĭ din camera vieneză, când, vorbind despre discursul dela Marienburg al împĕratului Wilhelm II, au isbucnit în pătimașe și vătĕmătóre esclamațiunĭ față cu Suveranul strĕin și aliat. In privința acésta toțĭ cațĭ țin sémă de legile bunei cuviințe parlamentare trebue sĕ fie de una și aceeașĭ părere.

De altă parte nimenĭ nu póte nega, că, décă lucrurile au ajuns așa departe, décă *au putut* sĕ ajungă așa departe, acésta este un simptom fórte trist, căcĭ dovedesce contrarietatea cea mare, în care se află nisuințele și desvoltarea interióră a monarchiei austro-ungare cu nisuințele politicei germane, representate de împĕratul Wilhelm.

Trebue sĕ fie mare amărăciunea față cu politica de germanisare și față cu amenințările contra slavismului, ce resuflă din vorbirea rostită la Marienburg de către împĕratul Wilhelm, décă tocmai din sînul Cehilor, deși din flancul cel mai estrem al lor, se ridică vocĭ, carĭ cu desconsiderarea celor mai delicate interese de vecinătate și de alianță ale monarchiei și cu călcarea demnității parlamentului, sar în apĕrarea Polonilor din Posen.

E caracteristic, că numai estremii cehĭ au luat parte la scena, despre care vorbim, și că deputații polonĭ din Galiția au fost privitorĭ tăcuțĭ.

Impregiurarea acésta dovedesce, că Slavii din Austria se simt solidarĭ față cu atacurile și amenințările germanismului dinăuntru și din afară și că animositatea lor séu, mai bine ḑis, ura lor în contra Germanilor a luat proporțiunĭ îngrijitóre, carĭ nu pot rĕmâné făr' de efect nicĭ asupra raporturilor de alianță cu împĕrăția vecină, raporturĭ, carĭ și așa nu se bucurau în sînul Slavilor de vre-o simpatiă.

Cei ce erau mai atașațĭ triplei alianțe, cei ce odinióră formau chiar o coalițiune cu Germanii austriacĭ în contra Cehilor, erau Polonii din Galiția. Ceilalțĭ Slavĭ îi considerau chiar ca pe nisce apostațĭ ai causei slave.

Astăḑĭ Polonii austriacĭ sunt cei mai întărîtațĭ în contra Germaniei și a politicei sale, astăḑĭ ei au devenit chiar cei mai pronunțațĭ contrarĭ ai triplei alianțe. Acésta o dovedesce și scirea cea mai nouă, că în Lemberg domnesce pentru moment o estra-ordinară agitație și mișcare, ce se îndreptéză și în contra amintitei alianțe.

C'un cuvênt, s'au întors lucrurile cu totul și, cum vedem, solidaritatea slavă se manifestă într'un mod, care trebue sĕ pună pe gândurĭ pe ómenii de stat ai Austriei, dér va face ca și cercurile diriguitóre din Germania sĕ vadă, că calea pe care a pornit politica guvernului prusian și a împĕratului în cestiunea naționalităților, nu este de natură a întări și consolida legăturile de alianță cu monarchia Habsburgilor.

Ar fi o mare calamitate pentru monarchia nóstră, décă lupta dintre slavism și germanism, despre care am ḑis de atâtea orĭ, că va fi neînlăturabilă, ar lua deja de pe acum proporțiunĭ mai marĭ și mai seriόse.

Interesant este în orĭ-ce cas, că Maghiarii în fața celor petrecute în camera din Viena și a urmărilor, ce le-ar puté avé pentru raporturile cu Germania, se întrébă décă ei vor putè sĕ stée la o parte ca simplii privitorĭ, orĭ că vor fi trașĭ și ei în vêrtejul încurcăturilor eventuale?

Rĕspunsul, orĭ cât de neutralĭ ar voi sĕ fie Maghiarii, nu póte fi nicĭ după părerea acestora, decât că în casul acela nicĭ ei nu vor scăpa de ce se tem.

Ministrul Wlasics și catechisarea. In nr. 80 dela 9 (22) Aprille a c. al fóiei nóstre, am fost publicat în copie o circulară a directorului școlei de stat din Apahida către preoții catecheți de acolo, în care — provocându-se la un ordin dela 5 Martie al ministrului de culte și instrucțiune publică — le face cunoscut, că pe viitor *religiunea* și *morala* nu se póte preda în școlele de stat, decât în *limba maghiară*, esceptiune admițendu-se numai la cl. I și II, în care instrucția din acest obiect se póte face și în limba maternă a elevilor.

„Pol. Ert.“ publică acum următórele:

„Ministrul de culte și instrucțiune *Wlassics* Gyula a dat ordin, ca în școlele de stat primare *Religiunea sĕ se predea necondiționat numai unguresce.* Numai în clasele I și II se permite *escepțional*, ca, în mod *auxiliar*, sĕ se întrebuințeze și *limbă streină*, dér numai atuncĭ, *décă majoritatea școlarilor sunt de limbă streină.* A mai dispus ministrul în mod riguros, ca Religiunea sĕ se predea *numai în localul școleĭ.*“

Ministrul ordonă decĭ, *necondiționat* propunerea *în unguresce* a Catechismului și Istoriei biblice în clasele III și IV primare, ér încât pentru clasele I și II permite întrebuințarea „limbei streine“ numai în cas când *majoritatea* elevilor e nemaghiară. Ce se va întêmpla cu școlarii nemaghiarĭ dela școlele primare de stat, carĭ nu sunt în majoritate la cutare școlă? Cum vor puté ei sĕ-șĭ câștige primele cunoscințe în Religiune, décă catechetul respectiv e oprit a preda în limba maternă?

Étă o ne mai pomenită volnicie și un nou atentat din cele mai temerare în contra limbelor nemaghiare. Credem, că Archiereii bisericelor române vor lua mĕsurĭ grabnice de paralisare a acestui atentat și vor face pașii necesarĭ în apĕrarea drepturilor limbei ast-fel încălcate a bisericei.

Afacerea stégului din Clușiu'în camera ungară. În ședința dela 11 Iunie a camerei ungare ministrul-președinte *Szell* a rĕspuns la interpelația deputatului *Nessi* Pal, relativ la steagul regimentului nr. 51 din Clușiŭ, ce se va sfinți luna viitóre. Ministrul-președinte a spus, că s'a convins și dênsul, că emblema Ungariei e aplicată pe steag în felul descris de interpelant. Părerea ministrului-președinte este, că prin așeḑarea emblemei ungare, cu coróna ei de 900 anĭ, într'un rang cu emblemele provinciilor ereditare, este o *violare a constituției, a demnității și independenței națiunei maghiare.* (Vii aprobărĭ.) Făcênd acéstă enunciațiune ministrul-președinte rógă pe deputațĭ sĕ nu facă precedent. Acésta este o rĕmășiță tristă a trecutului furtunos. „Declar și eu, ḑice d-l Szell, în calitatea mea de ministru-președinte, că *steagul nu corespunde constituției patriei nostre, nu corespunde condițiunilor dualismului și sentimentelor nóstre naționale.*“ Ministrul-președinte declară, că a primit ordin dela loc înalt, ca sĕ inițieze tratative în afacerea steagului *și sĕ se ia mĕsurĭ pentru schimbarea lui.*

Dr. Nessi ia cu plăcere notă despre rĕspunsul ministrului.

Congresul bisericesc sêrbesc. Din *Carloveț* se scrie, că spiritele în tabĕra moderaților sunt fórte indispuse și consternate. Comisia verificătóre a congresului și-a sfîrșit lucrările și va propune, ca tóte *mandatele delegaților radicalĭ și independențĭ* — deși multe din ele au fost contestate — sĕ *fie verificate fără de nicĭ o piedecă.* Aceeașĭ comisie va propune invalidarea mandatelor a 10 delegațĭ moderațĭ, urmărind prin acésta scopul de a reduce partidul moderat. Se prevĕd discuțiunĭ pasionate și lungĭ asupra acestor cestiunĭ și improductivitatea congresului în timp de mai multe sĕptĕmânĭ.

Declarația guvernului frances. În ședința de alaltă-erĭ a parlamentului frances noul ministru președinte *Combes* a făcut în numele cabinetului său următórea declarație:

„Vom combate cu cea mai mare energie încercările d'a se abate armata dela unica și nobila ei misiune. Vom ține armata afară de politică și vom opri-o de a da ascultare șópte lor vinovate. O parte din cler voia sĕ amestece causa bisericei catolice cu aceea a congregațiunilor și, în contra spiritului legilor, s'a coborît până în arena electorală. Ast-fel de rĕtăcirĭ nu vor mai fi tolerate. Vi-se va face o propunere pentru a-se pune din nou în aplicare legea instrucțiunei dela 1850 și a-se reda statului drepturile și garanțiile de carĭ are absolută necesitate. Guvernul va presenta în curênd Senatului proiectul de lege relativ la întroducerea serviciului militar de doi anĭ și-l va susține cu energie. Politica nóstră esternă va continua și în viitor pe basa alianței, ale cărei efecte bine-făcĕtóre sunt apreciate în același mod atât de Francia, cât și de Rusia și în care se vĕd garanțiile esențiale ale echilibrului european. Guvernul va întreține relațiunile și prieteniile desvoltate séu reînoite în mod fericit, relațiunĭ de vecinătate séu de comunitate de interese, respectând în tot-déuna drepturile altora“.

Declarația guvernului a fost primită cu aprobărĭ.

Principele Ferdinand la Țarul. La 10 Iunie n. principele Ferdinand al Bulgariei a sosit cu trenul separat de curte în Peterhof. La gară l'a întêmpinat marele duce *Vladimir.* La primire au fost presențĭ marii ducĭ Vladimirovicĭ, Andreiu, Nikolajevicĭ, Mihailovicĭ Sergius, ministrul curții br. Frederick, ministru de esterne Lambsdorff, ministrul de comunicațiune Kilkov, ambasadorul turc Hussin-pașa cu personalul ambasadei etc. După salutărĭ reciproce, principele Ferdinand a făcut revista campaniei de onóre lăncierilor gardei, în timp ce musica a cântat imnul național bulgar. Principele s'a dus apoi, însoțit de marele duce Vladimir, la vila imperială „Alexandra“, unde l'au primit Țarul *Nicolae* și Țarina *Maria Feodorovna.*

Banffy teoreticianul.

— Urmare. —

Tendința legilor create într'aceea era: — de a face posibil, ca întrebuințarea limbei naționale în viéța publică, față cu dispositiile acelei legĭ, sĕ se facă obligătóre în mod unitar. S'au luat dispozițiĭ înainte de tóte, nu numai ca fie-care sĕ pótă învĕța limba oficială maghiară a statului, dér sĕ fie obligat a o învĕța. Luând lucrurile în mod riguros, tótă cestiunea se resuméză aicĭ, punctul cardinal al creărei *statului național maghiar unitar* aicĭ culminéză, căcĭ după cum am auḑit odată din gura repausatului ministru al cultelor și instrucțiunei publice, Trefort: — *de-ocamdată trebue sĕ creăm cantitatea cunoscĕtorilor limbei maghiare*, apoi de aci, în cursul timpului, cu o politică conscientă și hotărîtă națională, în mod firesc se va forma calitatea celor ce vor *simți* unguresce.

Décă în țéră — după cum în virtutea legii este datoria fie-căruia — toțĭ vor sci unguresce, nu va fi necesar, nicĭ din considerațiunĭ de echitate a vorbi despre favorurile legei amintite, acordate naționalităților relativ la întrebuințarea limbei.

Unde este scris și cu ce̦ se póte motiva, că ceea-ce este drept și natural în tóte statele din Europa, aceea în Ungaria sĕ fie călcare de drept?... Unde este scris și cu ce se póte motiva, că ceea-ce póte face imperiul german séu în România, și ceea-ce este lucru firesc în Anglia și Francia, — aceea în Ungaria sĕ fie esces și nedrept?... Cui îi trece prin minte a cere în Britania favorurĭ de limbă în viéța publică pentru Scoțienĭ sĕu Welshĭ? Óre Flamanḑii, carĭ locuesc în nordul Franciei, și carĭ formeză marea majoritate în mai multe departamente, orĭ în sud Bascii séu Provensalii, carĭ până în ḑiua de astăḑĭ au limba și literaturau lor independentă, credețĭ, că cer drepturĭ separate politice și în viéța publică, ér în contactul cu autoritățile, favorurĭ de limbă?

Mica Românie, urmărindu-și în mod ferm ținta, au nu este destul de înțeleptă față cu locuitorii Ciangăĭ destul de numeroșĭ, bĕștinașĭ acolo, când, avênd în vedere interesele statului național român, se

îngrijesce ca sĕ-i romaniseze, cu succes pentru dênșii, deși pentru noi și pentru Ciangăi cu desastru? Ea toleréză, ce e drept, întrebuințarea limbei materne în familie. în biserică însĕ întroduce preoțĭ catolicĭ italienĭ, ér în școlă limba de predare românéscă, lăsând limba maternă numai ca obiect de studiu... România nu dă grație nicĭ măcar reformaților, carĭ petrec acolo numai ca trecĕtorĭ și carĭ în bisericile lor mai pot, ce e drept, sĕ-șĭ întrebuințeze limba lor maternă, însĕ în școlile întreținute de dênșii, conform legilor instrucțiunei primare din România, pe lângă limba de predare română, limba maghiară se învață numai ca obiect de studiu. Nu o accentuăm acésta ca gravamen, — ci din contră ca un procedeu conscient vrednic de invidiat, pe care ar trebui sĕ-l urmăm.

Nu vrem sĕ vorbim despre politica rusificatóre a Rusiei. Relațiile particulare de acolo ne dispenséză, ca sĕ insistăm asupra raporturilor de naționalitate de acolo.

(Va urma).

Din „Reichsrath“.

— In contra Impĕratului german. —

Cetitorii noștri cunosc discursul, ce l'a rostit împĕratul Wilhelm II la festivitățile din Marienburg, de unde în secolul XIII ordinul cavalerilor tentoni a purtat rĕsboiŭ de nimicire contra Polonilor și Litvanilor. Impĕratul Wilhelm a făcut amintire de *insolența polonă* și a vestit pe față nimicirea Polonilor.

Vorbirea împĕratului a format obiect de critică aspră în ședința dela 10 Iunie a „Reichsrath“-ului austriac. Deputatul ceh *radical Klofaç* a adresat o interpelație în limba cehă din causa vorbirei împĕrătescĭ din Marienburg. Interpelația se va traduce în limba germană și se va ceti în proxima ședință. In interpelație *Klofaç* întrébă pe ministru-președinte, décă e aplecat a rĕspunde la vorbirea împĕratului german, în care a provocat nu numai pe Polonĭ, ci tóte popórele slave, și în care și Germanii înafară de imperiul german sunt chemațĭ la luptă comună contra Slavilor.

Étă ce i-se raportéză din Viena lui *„Budapesti Hirlap“* despre acésta parte a ședinței „Reichsrath“-ului dela 10 l. c.:

La finea ședinței *Klofaç* luând cuvêntul a dis următórele:

— In vorbirea lui, marele fraseolog Wilhelm II s'a pus în fruntea propagandei pangermane și a întrebuințat espresiunĭ, ca și carĭ *n'am obicĭnuit a audi, decât din gura oratorilor bețĭ de prin cârciumĭ.* Când un om de rênd vorbesce despre *obrăznicia polonă* și *temeritatea sarmată,* el dă prin acésta dovedĭ despre lipsa lui de cultură; dér când un împĕrat întrebuințéză astfel de cuvinte, sciut fiind că pentru dinastia lui sângele polon a curs șiróie, acésta e o dovadă, că *obrăznicia* și *temeritatea trebue sĕ le căutăm în altă parte,* și că împĕratul german nu este numai *unul din fanaticii germanĭ de ultima speță,* ci tot-odată și un om lipsit de orĭ-ce tact. Impĕratul german n'a vorbit însĕ cu prilejul acesta numai despre Polonĭ, ci în presența unui Austriac cu înaltă posiție, a îndemnat pe Germanii afară din imperiu la *luptă contra Slavilor.* Aicĭ încetéză orĭ-ce considerațiune și se impune datoria guvernului, de a căuta calea și modalitatea, ca *sĕ respingă înaintea lunei întregĭ acéstă obrăznicie prusacă,* sĕ arate, că în statul acesta nu se însuflețesc pentru Caligula german și că bărbații noștri de stat *resping orĭ-ce aroganță înfumurată* nu numai în interesul naționalității germane, ci și în interesul lor. Când rugăm pe d-l președinte sĕ binevoiéscă a atrage atențiunea ministrului-președinte asupra interpelației nóstre, tot-odată la *obrăznicia* din Marienburg a împĕratului german nu putem rĕspunde decât cu: *pfui!*

In decursul vorbirei lui *Klofaç,* agrarianii cehĭ și socialiștii naționalĭ cehĭ au pronunțat cuvinte aspre la adresa Impĕratului Wilhelm. Președintele a întrerupt pe Klofaç, încă la inceputul vorbirei, și mai la urmă l'a chemat la ordine, însĕ atuncĭ de pe băncile negermane au strigat sgomotos:

— *Pfui Wilhelm II!*

Fressl: Nu vom tolera o astfel de *mișelie.*

O voce: Impĕratul german *a fost beat,* când a dis ceea-ce a dis.

Când *Klofaç* a calificat de obrăznicie vorbirea împĕratului Wilhelm, președintele l'a chemat din nou la ordine și în fine i-a luat cuvêntul. La acésta s'au audit érăși strigărĭ furtunóse de *pfui* la adresa lui Wilhelm II.

Fressl: Pfui Wilhelm II. *Sper, că se va afla un atentator, care sĕ-l culce la pământ.*

O voce: Omul acesta e *bun de legat!* Se vede, că e urmașul lui Otto II.

Schonerer: De ce tremurațĭ așa de mult, când audițĭ cuvêntul: „împĕrat german“? La simpla amintire a numelui sĕu, cădețĭ la pămênt de spaimă!

Fressl: Numai un guvern laș toleréză așa ceva! Numai un ministru-președinte incapabil nu reagéză la așa ceva.

Schock (către Germanĭ): Toțĭ sunteți sclavii împĕratului german. Voi suferiți, ca împĕratul Wilhelm sĕ vĕ încalece.

Președintele, în mijlocul sgomotului uriaș comunică, că deputatul (polon) Dr. de Kozlowski șĭ-a depus mandatul de deputat și închide ședința.

SCIRILE DILEI.

— 30 Maiŭ v.

Reuniunea română de gimnastică și de cântărĭ din Brașov va face Lunĭ, a doua di de Rosalii o escursiune la Dêrste, împreunată cu producțiune de cântărĭ, după care va urma dans. Membrii reuniunei și familiile lor vor avé întrare liberă atât la producțiune, cât și la dans. Aceia, carĭ nu sunt membri plătesc 2 cor. Producțiunea va avé loc între 5—6. Tramvaiu la órele 2 și la 3·40 p. m. Programul în numĕrul de mâne.

Nou fișpan în comit. Têrnava-mică. *„Pol. Ert.“* aduce scirea, că br. *Kemeny* Akos, deputatul cercului Reghinul-săsesc, va fi numit cât mai curênd fișpan al comitatului Têrnava-mică, cu reședința în Dicio-St.-Mărtin. In cercul devenit astfel vacant va candida secretarul de stat în ministeriul de comerciŭ *Wickenburg* Mark.

Moldován Gergely despre episcopul Pavel. In foiletonul diarului „Budapesti Hirlap“, d-l Moldován Gergely, din Clușiŭ, publică nisce amintirĭ despre episcopul Pavel, căutând a-l presenta publicului maghiar într'o lumină falsă, ca și cum repausatul episcop ar fi fost animat de același spirit „patriotic“, prin care „s'a distins“ d-l Moldován de atâtea orĭ. D-nia sa profită de acéstă ocasiune spre a-șĭ da singur un certificat de bună conduită, dedus din faptul, că episcopul Pavel l'a invitat la masă și ca óspe la băile sale, „fără sĕ-șĭ bată capul cu opinia publică a întregei românimĭ, care îl stigmatizase pe Moldován de renegat“. „Episcopul Pavel, dice d-l Moldován, a sciut sĕ aprecieze în mine convingerea și curagiul sufletesc, m'a poftit ca óspe“ etc.—Apoi ce era sĕ facă repausatul episcop, ca patron al gimnasiului, la care d-l Moldován era delegat din partea ministerului la maturitate? Putea sĕ nu se arate politicos față cu dênsul? A deduce însĕ de aicĭ un fel de aprobare a conduitei sale, numai logica d-lui Moldován e capabilă. Ba ne întórcem, și primim argumentația d-lui Moldován, décă va fi în stare sĕ ne dovedéscă, că dela masa repausatului episcop au fost esclușĭ representanții „politicei estreme române“, contra cărora d-sa pretinde, că a luptat și că casa ospitalieră a episcopului de Oradea n'a stat deschisă, decât rĕtăciților de talia d-sale. — Incât pentru afirmarea injurióśă, că limba maghiară ar fi fost întrodusă în cursul superior al gimnasiului din Beiușiŭ „la dorința episcopului Pavel“, ea este vrednică de „loialitatea“ faimosului profesor universitar din Clușiŭ, care cu cât este mai mare distanța între timpul actual și între timpul când mânca „plăcinte valahe“ în casa tătâne-sĕu din Gherla — cu atât mai mult îșĭ uită de iubirea de adevĕr, proprie chiar și celui din urmă opincar român.

Dela comitat. Comitetul administrativ al comitatului Brașov a ținut ședință ordinară lunară în diua de 9 Iunie sub președința d-lui fișpan, conte Stefan *Lázár.* Din raportul directorului financiar reiese, că în luna trecută s'au incassat 162,082 cor. 84 b. dărĭ directe și 379.25 cor. taxe militare. Restanța dărilor directe a fost de 284.888·95 cor. Dărĭ indirecte și alte imposite erariale s'au incassat 466.377 cor. 34 b. — Starea sanitară a fost în general satisfăcĕtóre. In orașul Brașov pojarul devenind epidemic, grădinile de copii s'au închis și s'au luat disposiții, ca esamenele în școlele primare sĕ se țină cât mai curênd. Casurĭ de bóle epidemice s'au întêmplat și între elevii școlei gr.-or. din Satulung, unde s'au luat disposițiile necesare. — Din raportul procurorului reiese, că pe teritorul comitatului s'au intentat 41 de procese criminale. — Șoselele statului și cele municipale sunt în stare bună. Comunicația nicăirĭ n'a suferit întrerupere.

Violarea steagului. In afacerea pretinsei violărĭ a steagului unguresc de către elevul din cl. II a gimnasiului săsesc, Hans *Krutzler* (Schuller) s'a ținut erĭ pertractarea sub președința d-lui *Monorai,* ajutor de judecător. La propunerea apĕrătorului, Simion *Damian,* procesul s'a amânat pe timp nedeterminat.

Mișcarea antisemită. Se scrie din Varșovia: In populația de aicĭ mișcarea antisemită a luat în timpul din urmă proporții enorme. Acésta se manifestă mai ales prin înființarea de societățĭ, în ale căror statute se spune expres, că Evreii sunt esclușĭ. In timpul din urmă s'a înființat o societate de dame creștine și o societate a meseriașilor creștinĭ, amêndouĕ cu tendință pronunțată antisemită. Incetul cu încetul se sĕvêrșesce o definitivă separațiune între creștinĭ și Evrei pe tóte terenele sociale.

Cooperatorii gr. or. din Bucovina la împĕratul. Sĕptĕmâna trecută o deputațiune compusă din trei preoțĭ-cooperatorĭ din Bucovina s'a presentat la Majestatea Sa în Viena, cerênd îmbunĕtățirea salarelor. După acésta s'au presentat la ministrul cultelor Dr. Hartel. In amêndouĕ locurile au primit asigurărĭ mult promițĕtóre.

Instalarea preotului din Crisbav. Dumineca trecută s'a făcut instalarea solemnă a părintelui *Schiopu* în comuna Crisbav. Diarului unguresc din localitate i-se raportéză, că noul paroch a venit din Țînțarĭ însoțit de un banderiu. La întrarea în comună era ridicată o pórta triumfală, unde erau de față la primire și consiliul comunal și senatul bisericesc evangelic din Crisbav. In cortegiŭ erau de față și Ungurĭ. Cortegiul purta steagurĭ în colorĭ unguresci și românescĭ. Diarul unguresc întrébă, ce au căutat acolo steagurile românescĭ?

Cununie. D-șóra Aneta *Ripescu* și d-l Danilă *Șerban,* notar cerc. în Voila, îșĭ vor serba cununia religiósă la 16 Iunie n. în biserica gr.-or. din Tohanul-nou.

„Un profesor universitar Evreu și guvernul român“. Diarul „M. Szó“ scrie sub titlul de mai sus următórele: „La universitatea din Iaszvásár (!) de cățĭ-va anĭ funcționa ca profesor de bacteorologie, Dr. *Lebell,* unul dintre cei mai distinșĭ elevi și fost asistent al celebrului Dr. Babeș din Bucurescĭ. Corpul profesoral îl stima pe Dr. Lebell ca pe un decor (?) al sĕu. Ce sĕ vedĭ însĕ? Acuma când după lege trebuia regulată în mod definitiv catedra lui, guvernul l'a somat sĕ-șĭ dea dimisia, pe motiv, că e Evreu și ca atare considerat de strĕin, deși s'a născut în țéră. Procedeul guvernului a scandalisat din cale afară pe colegii lui Lebell, și au hotărît în unanimitate sĕ protesteze (?) energic în favorul distinsului lor coleg....“

Pescuitul în Dunărea-de-jos. Convențiunea pescuitului în Dunărea-de-jos, încheiată între România și Ungaria, a fost semnată Joia trecută în ministeriul de comerciŭ ungar de către representanții ambelor guverne. Ratificarea definitivă a convențiunei se va face în cursul sĕptĕmânei acesteia în Bucurescĭ.

Rănire. Nicolae Bădițoiŭ, locuitor în Scheiŭ, a poftit în séra de 9 Iunie pe Gheorghe Mogoș în casa sa la un păhar de rachiu. Stând așa de vorbă, étă, că întră nevasta lui Bădițoiŭ. Se începe o certă între bărbat și nevastă. Pe semne s'a amestecat și Mogoș în céртă, căcĭ Bădițoiŭ scoțênd un cuțit l'a rănit în douĕ locurĭ. Rănitul a fugit afară și a strigat după ajutor. Ioan Lupșan, trecênd pe-acolo, l'a ridicat pe Mogoș, care pierdênd sânge, căduse la pămênt și l'a dus acasă. Poliția a pornit cercetare contra lui Bădițoiŭ.

Un câștig fatal. Se scrie din St.-Pölten, că agricultorul Gheorghe Landerl din comuna Paschallern, șĭ-a luat viéța spânzurându-se. El câștigase cu câte-va dile înainte cu un los al loteriei din Hamburg 70.000 mărcĭ. Direcțiunea financiară, audind despre acésta, a *confiscat losul* și a amendat pe Landerl, pentru-că a cumpĕrat un los, care era interdis în Austria. De supĕrare, Landerl șĭ-a pus capĕt vieții.

Reuniunea pompierilor voluntarĭ din Bod aduce la cunoscința publică, că din incidentul serbărei esistenței sale de 15 anĭ arangiéză Lunĭ 3 (19) Iunie a. c. a doua di de Rosalii o petrecere în „Poiana ascunsă“, la care prin acésta se învită toțĭ binevoitorii și sgrijinitorii acestei reuniunĭ. Invitărĭ speciale nu se fac. Intrarea benevolă. Ofertele se vor chita pe cale publică. Venitul curat este destinat fondului pompierilor. Inceputul la 12 din di. In cas da timp nefavorabil, petrecerea se amână.

Populația României în 1901. D-l L. *Colescu,* șeful serviciului sanitar din ministerul domeniilor, a înaintat d-lui ministru Missir un raport privitor la mersul populațiunei din țéră în anul 1901.

Din acest raport se constată, că în acel an au fost 240704 nașterĭ și 160351 decese. A fost decĭ un escedent de 80353 morțĭ față cu decesele.

Anul 1901, după 1900 e cel mai satisfăcĕtor din ultimii cincĭ anĭ, în privința populațiunei.

In 1900 populația țĕrii a crescut cu 88699 suflete.

Ținênd séma de acel spor, precum și de cel de 80353 din anul 1901, găsim că populația totală a țĕrei la începutul anului 1902 a fost de 6,081,482 locuitorĭ. Bine înțeles, că acéstă țifră se găsesce adăugând sporul celor doi anĭ la datele recensĕmêntului general din Decemvrie 1899.

In 1901 sporul populației a fost mai mic, decât cel din 1900 din causa marei mortalitățĭ.

In anul precedent au murit 163354 persóne, cu 14207 mai mult ca în 1900.

Escedentul de nascerĭ din 1901 de cel mai mare coeficient, ce s'a obținut în statele europene. Raportat la cifra populației stabile a țĕrei, coeficientul de crescere naturală e socotit la 13 la 1000 de locuitorĭ.

Din comitatul Sătmariului.

(Protopopiatul din Baia-mare.)

— 10 Iunie 1902.

Districtul protopopesc al Băiei-marĭ, cu 9 parochii și 3 filii și cu o populațiune română de religiunea greco-catolică în numĕr de 11764 suflete, 'a devenit vacantă încă de mult timp prin trecerea din viéță a protopopului Stefan Bilțiu. Protopopul îșĭ are reședința în Baia-mare, care paro-

chie numĕră peste 3000 suflete române, fiind așa-dér una dintre cele mai însemnate parochii în părțile acestea.

Credincioșii doriau din tótă inima sĕ le vină un paroch, care sĕ strălucéscă prin tóte virtuțile creștinescĭ, ca sĕ le facă onóre înaintea celorlalte confesiunĭ. Sĕ nu fie beutor, pentru-că nimica nu înjosesce mai tare pe un preot, decât lăcomia de mâncare și beutură. Sĕ fie păzitor deștept al turmei sale, pentru-că aicĭ se întêmplă fórte des, că greco-catolicii trec așa pe neobservate la romano-catolicĭ și din Românĭ ce erau, se fac Ungurĭ. Nu e nevoie sĕ facă politică, dér e nevoie sĕ fie bun Român, căcĭ la turma cuvêntătóre românéscă, păstor român sĕ cade.

Scriitorul acestor rêndurĭ a avut ocasiune sĕ asiste din întêmplare înainte de asta cu doi anĭ la o cununie în biserica catolică. Cine se cununa? Fiica unui advocat român și nepótă de protopop. Mirele era un pictor spaniol venit din München cu școla secesionistă a lui Hollósy, catolic, maran, orĭ ce-o fi fost. Destul, că deși în tótă lumea așa-i obiceiu, ca mirele sĕ se cunune în biserica miresei, nepoțica de protopop român, nu s'a cununat la biserica strĕmoșilor sĕi, ci la o biserică streină.

Am vĕḑut cununia acésta și mare mâhnire mĭ-a cuprins sufletul. Unde este protopopul? Cum de a îngăduit sĕ se facă asemenea lucru?

Protopopul?

Apoi protopopul însușĭ, îmĭ spunea interlocutorul meu, protopopul însușĭ încă și-a măritat fata tot după un pictor de ăștia, cu deosebirea, că acela era evreu.

— Dér s'a botezat cel puțin?

— Nu se scie, mi-se pare că nu.

— Apoi cum? Nicĭ nu s'au cununat la biserică?

— Ba se ḑice, că protopopul lĭ-ar fi dat așa un fel de binecuvêntare, mai mult ca tată, decât ca preot.

Astfel scia acel protopop sĕ-șĭ păzéscă turma, ér în familia lui, el preot român, care a păstorit Baia-mare aprópe 30 de anĭ, limbă românéscă nu s'a audit. Copiiĭ lui habar n'au de limba românéscă.

Pentru o populație de 3000 de suflete, în Baia-mare se află o biserică, care nu e încăpĕtóre nicĭ pentru 1000 de suflete și pe când și satele cele mai ticălóse se strădănuiesc sĕ-șĭ facă câte o biserică frumósă, Baia-mare rĕmâne pe vecie cu bisericuța sa ridicată încă pe la sfêrșitul veacului XVIII.

In manifestațiile vieții publice religióse nimenĭ nu mai îndrăsnesce a-șĭ întrebuința limba, gazetă românéscă în Baia-mare nu are întrare, pe crucile dela mormintele Românilor strălucesc inscripții d'al d'astea:

„Itt nyugszik Csolopán Pál.“

„Itt nyugszik Remetyán Sándor.“

*

Citesc acum într'un ḑiar unguresc (Egyetértés), că episcopul din Gherla a numit la Baia-mare (probabil din cei presentațĭ de oraș, pentru-că orașul alege) pe protopopul Stefan Pop din Baia-Sprie.

Noul protopop e născut în Lechința (ţéra Oașului) și e în etate de 60 anĭ. A fost mai mulțĭ anĭ catechet și profesor de limba română (sic) la gimnasiul din Baia-mare, de 23 de anĭ e protopop în Baia-Sprie. L'am visitat înainte de asta cu vr'o 7 anĭ, căcĭ îmĭ fusese și mie catechet și profesor. L'am visitat, scii, ca omul, care vine din depărtărĭ marĭ și se bucură, că-șĭ póte saluta pe fostul profesor, după o absență îndelungată.

Ei bine, credeam că cade casa pe mine, când întrând în salon, n'am putut sĕ conversez un singur cuvênt cu familia în limba românéscă.

Am eșit ca opărit și îmĭ era rușine de rușinea lor.

Ĕtă cine este numit paroch și protopop într'un oraș, unde primejdia desnaționalisării este mai iminentă, de cât orĭ unde, cu tóte că împrejurimea este în majoritate covêrșitóre românéscă. Ne perdem naționalitatea și ne lăpĕdăm de neam și religie, pentru-că avem păstorĭ năimițĭ, și inerțĭ!

Alții sĕ scrie mai mult. Eu mĭ-am descărcat sufletul.

Dixi.

Programa examenelor

la Școlele Medii gr. or. române din Brașov,

la finea anului școlar 1901—1902.

Examenul de maturitate. *Vinerĭ* și *Sâmbătă*, în *7 și 8 Iunie v.* va fi examenul oral de maturitate la gimnasiu.

La examenul de maturitate nu pot asista școlarii; pentru publicul mare el este deschis.

Examenele private cu școlarii *privatiștĭ* din școlele medii se vor ține în ḑilele de *10—15 Iunie v.*, avênd a-se presenta școlarii privatiștĭ până în *10 Iunie v.* în cancelaria direcțiunii și a depune tacsa de examen.

Examenele publice de încheiere.

A) **La gimnasiu.**

Miercurĭ, în 26 Iunie v.

7$\frac{1}{2}$—8 cl. VII Latina, Prof. N. Sulică. 8—8$\frac{1}{2}$ cl. VII Geografia politică, Prof, Dr. Ios. Blaga. 8$\frac{1}{2}$—9 cl. VI Maghiara, Prof. Dr. I. Bunea. 9—9$\frac{1}{2}$ cl. VI Religia, Prof. D. Făgărășianu. 9$\frac{1}{2}$—10 cl. V Germâna, Prof. Dr. C. Lacea. 10—10$\frac{1}{2}$ cl. V Istoria, Prof. G. Vătășan. 10$\frac{1}{2}$—11 cl. IV Istoria naturală, Prof. Ip. Ilasievicĭ. 11—11$\frac{1}{2}$ cl. IV Geometria, Prof. P. Percea. 11$\frac{1}{2}$—12 *Declamațiune. Corurĭ vocale.* 2$\frac{1}{2}$—3 cl. III Germâna, Prof. M. Jantea. 3—3$\frac{1}{2}$ cl. III Istoria, Prof. M. Jantea. 3$\frac{1}{2}$—4 cl. II Maghiara, Prof. I. Petrovicĭ. 4—4$\frac{1}{2}$ cl. II Aritmetica, Prof. L. Nastasi. 4$\frac{1}{2}$—5 cl. I Geografia, Prof. G. Vătășan. 5—5$\frac{1}{2}$ cl. I Latina, Prof. I. Petrovicĭ.

B) **La școla reală.**

Joi, în 27 Iunie v.

7$\frac{1}{2}$—8 cl. IV reală Geometria, Prof. P. Percea. 8—8$\frac{1}{2}$ cl. IV reală Matematica, Prof. A. Ciortea. 8$\frac{1}{2}$—9 cl. III reală Istoria, Prof. M. Jantea. 9—9$\frac{1}{2}$ cl. III reală Francesa, Prof. Dr. C. Lacea. 9$\frac{1}{2}$—10 cl. II reală Religia, Prof. Dr. St. Stinghe. 10—10$\frac{1}{2}$ cl. II reală Geografia, Prof. A. Bârseanu. 10$\frac{1}{2}$—11 cl. I reală Germâna, Prof. Dr. C. Lacea. 11—11$\frac{1}{2}$ cl. I reală Maghiara, Prof. N. Bogdan.

Notă: — Examenele se țin în sala festivă a gimnasiului. — Școlarul, care va absenta dela examen, nu se va promova, ci va avé sĕ facă examen supletor în Septemvre a. c.

Lunĭ în 24 Iunie v. după amédĭ la 6 óre se va ține **examenul public din gimnastică** în curtea de gimnastică; în cas de timp nefavorabil, examenul de gimnastică se amână pe diua proximă, adecă pe **Marțĭ** séu eventual pe **Joi**, la aceeașĭ óră.

Sâmbătă în 29 Iunie v. după serviciul divin, la care vor participa toțĭ școlarii, se va încheia în mod solemn anul școlar 1901/902, distribuindu-se premiile în sala cea mare a institutului.

La încheierea anului școlar **în 29 Iunie**, fie-care școlar va primi testimoniu scol. și un esemplar din Anuarul școlei. Școlarii absențĭ nu vor primi Anuarul școlei.

La examenele acestea, precum și la festivitatea de încheiere a anului școlar, se învită cu tótă stima părinții, amicii și binevoitorii acestor școle.

Brașov, în 27 Maiŭ v. 1902.

Direcțiunea.

Numele istoric

al orașului Sibiiu (Hermanstadt, Nagyszeben), în Transilvania.

Respuns la întrebarea d-lui Dr. Franz Zimmermann, Archivarul cetății Sibiiului, presentat Academiei Române la 16 Mart. 1902.

De ***Gr. G. Tocilescu,***
membru al Academiei Române.

— Fine. —

La aceste șése documente adăogăm în fine un sigiliu din 1788: „Sigillum magistratus *Cibiniensis*“.

Acéstă denumire, ca și cea de mai târḑiu de: *Cibinium*, civitas *Cibiniensis*, derivă probabil dela rîul Țibin, pe al cărui mal drept Germaniĭ chemațĭ de Geza II au fundat orașul german Hermannstadt, numit în documentele latine *Villa Hermanni.*

Documentele mai vechĭ în carĭ ne întîmpină numele acesta sunt:

I. 1223: Andreiŭ II confirmă din nou donațiunea, ce o făcuse mai înainte mănăstirei Cârța din Transilvania și prin care îĭ dăruise pămêntul luat din posesiunea Românilor: „Prima meta terre montis sancti Michaelis... dividit territoria de *villa Hermanni* et de villa Ruetel... Item eciam confirmamus... terram quam prius eidem monasterio contuleramus exemptam de *Blaccis*“. (Hurmuzaki, Docum. privitóre la ist. Românilor, I, pag. 79.)

II. 1241: Analele din Monumenta Germaniae, Scriptores, XXIV, p. 65, vorbind de inscripțiunea Tătarilor: Item feria V ante dominicam misericordia ceciderunt in civitate que villa hermanni dicitur plus quam. C. mil.“ (Ap. Hurmuzaki, op. cit., I, p. 188.)

III. 1242: *Monum. Germanie Scriptores*, XVI, 34: *Villa Hermanni.*

Din sigiliĭ citām: a) pe cel mai vechiŭ (medieval) fără dată; b) altul din 1583; și c) din 1631—1658, tóte cu inscripțiunea: *Sigillum civicum de villa Hermanni.*

Resultă de aicĭ, că în documentele oficiale scrise în limba latină, numele orașului a variat între *Scibinium* séu *Cibinium*, care în gura poporului românesc și în actele și documentele românescĭ sună până adĭ *Sibin* séu *Sibiiu*, și între *villa Hermanni*, care de asemenea în gura Germanilor și în documentele scrise nemțesce este Hermannstadt.

Dér tendința de maghiarisare începută pe la finele secolului XV a făcut a se întrebuința alăturea de Sibin și de Hermannstadt numele unguresc de *Nagy szeben* (adecă Sibiul cel mare), Szeben fiind învederat numele românesc maghiarisat, și sub acéstă formă de Nagy szeben ne întîmpină orașul până în secolul nostru în documentele regilor Ungariei și voevoḑilor Transilvaniei, nu înse în documentele oficiale ale orașului séu pe sigiliile sale.

In fine, de pe la jumĕtatea secolului al XVIII, când limba documentelor începe a fi cea germană, villa Hermanni e înlocuit cu Hermannstadt, atât în acte și documente, cât și în sigiliĭ, cel mai vechiŭ sigiliŭ și care continuă până astăḑĭ cu acest nume fiind din a. 1738: „Siegel der Stadt Hermannstadt“, séu „Siegel des Stadt- und Stuhlmagistrates Hermannstadt“. Ca conclusiune, din punctul de vedere istoric și geografic, putem stabili cele următóre:

I. Numele românesc de *Sibin* séu *Sibiiu* este, pe basa atestațiunii documentale, mai vechiŭ decât villa Hermanni, respective mai vechiŭ decât *Hermannstadt* și mult mai vechiŭ, decât cel unguresc Nagyszeben.

II. Chybinium, *Cibinium* séu Scibinium este un termen românesc latinisat, care ne întîmpină deja prin a doua jumĕtate al secolului al XII-lea, întru cât privilegiul regelui Andreiŭ II din a. 1224 nu este, precum arătarăm mai sus, decât o confirmare și prin consecință o transcriere a privilegiului lui Geza II, carele a domnit între a. 1141—1161.

III. Teritoriul acordat Germanilor de Geza II a făcut parte din *terra Blachorum*, cum o spune clar privilegium Andrianum; și în fine

IV. Românii, fiind locuitorii băștinașĭ ai Transilvaniei, numiau Sibin séu Sibiiŭ atât râul, cât și satul, care existá probabil lângă dênsul și care avé sĕ devină mai târḑiu *villa Hermanni* séu *Hermannstadt* pentru Germanĭ, orașul Sibiiu pentru Românĭ.

Sub acest din urmă nume orașul a fost și este cunoscut la tóte poporațiunile din Ungaria și din țĕrile vecine, figurând în literatura scrisă ca și cea poporală, precum nu mai puțin și în acte și documente.

Cât despre cestiunea înlocuirii numelui de *Hermannstadt* prin acela de Nagyszeben ca nume oficial, nu cred de cuviință a o tracta aicĭ, nefiind în legătură cu cestiunea istorică, fiind o cestiune de pură actualitate.

Literatură.

Au apărut: „***Stropĭ de rouă***“. poesii de *Elena din Ardeal*, Arad 1902 Tipografia „Trib. Pop“. Prețul 1 corónă. Volumul avênd 90 banĭ, cuprinde peste 70 de poesii.

„***Supplex Libellus Valachorum***“. memoriul presentat împĕratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovicĭ în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alăturea de acesta traducerea românéscă făcută de profesorul Dr. E. *Daianu*. Sibiiu, „Tipografia“ societate pe acțiunĭ. Un esemplar broșat costă 1 corónă (plus 5 banĭ porto). Se află de vênḑare la Tipografia „*A. Mureșianu*“.

A apărut „*Almanachul*“ societății „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8⁰ cu 144 paginĭ. *Prețul 4 coróne.* Se află de vênḑare la Tipografia *A. Mureșianu* cu prețul indicat, plus 35 banĭ porto.

ULTIME SCIRI.

Arad, 12 Iunie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) La alegerea de episcop, ce s'a făcut aḑĭ, vicarul V. **Mangra** *a întrunit* **30** *voturĭ*, archimandritul Aug. **Hamsea 26** *voturĭ.*

Viena, 11 Iunie. In ședința de aḑĭ a „Reichsrath“-ului președintele conte *Vetter* a esprimat cea mai adêncă părere de rĕu asupra atacului, ce s'a îndreptat în ședința precedentă contra împĕratului Wilhelm. Ministru-președinte *Koerber* încă a luat cuvêntul și a declarat, că respinge cu indignațiune insulta adusă împĕratului german. Declară, în fine, că nu va rĕspunde la interpelarea lui Klofaç.

Lemberg, 11 Iunie. Polonii din Galiția sunt grozav de iritațĭ pentru cuvintele spuse de împĕratul Wilhelm în discursul din Marienburg. In Galiția întrégă s'a pornit o energică mișcare de protestare, care nu e îndreptată numai în contra împĕratului Wilhelm, ci și în contra triplei alianțe. Se plănuesce între altele remiterea unei representațiunĭ Majestății Sale monarchului.

Diverse.

Temerile Șahului. Un om politic italian, care s'a apropiat ḑilele trecute de Șahul Persiei, spune următórele despre acest Suveran: Șahul e fórte bun, e un om care vré sĕ trăéscă liniștit și care, mai ales, are frică nu de ómenĭ, ci de lucrurĭ. Lui îĭ este frică, décă vaporul merge pré repede, îi e frică de tunelurĭ, așa că spre a evita acelea dintre Bolonia și Florența a trecut prin Falconara; el ar voi sĕ mérgă la Neapole, dér are o mare frică de Vesuviu, mai ales acum după catastrofa din Antile; chiar trăsura, trebue sĕ mérgă încet cu dênsul și a făcut 23 de ḑile de caravană pe cămile, spre a evita ca sĕ mérgă două ḑile cu vaporul pe Marea Caspică. Șahul are cu dênsul persóne fórte inteligente: ministrul lucrărilor publice și ministrul Curței; aceștia sunt doi miniștri educațĭ la Paris, carĭ au idei moderne și voesc sĕ introducă în Persia o viéță europénă.

Sosițĭ în Brașov.

Pe ḑiua de 11 Iunie 1902.

Hotel Pomul-verde: Höpfel, comerciant Leipzig; Horodam, Viena; Hensler, Budapesta, voiagiorĭ; Béldy, Szabadka, Nagy K. Vásárhely, proprietarĭ.

Hotel Europa: Perlmann, Râmnicul-Sărat; Kálmár esecutor, Vakar, comerciant Gy. Szt.-Miklos, Wolf, Sighișóra, Hauser, H. M. Vásárhely, Rehák Deșiu, Fischer, Oradea; Gross, Kolománn, Grünhut, Budadesta; Kohn, Goldbach, Diamant S. Diamant I. Viena; Simonovsky, Budapesta, toțĭ voiagiorĭ; Schuchardt, comerciant, Viena; D-na Müller, Wondraschec, mașinist, Sibiiu.

Hotel Bucurescĭ: Hoftmann, Lengyel, Budapesta; Popper, Viena, voiagiorĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Iunie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.60
Renta de corône ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119 —
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurî rurale ungare 4%	97.70
Bonurî rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	207.—
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin	163 25
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.55
Renta de aur austr.	120.85
Losurî din 1860.	153.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.96
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	709.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	690.35
Napoleondorî	19.07
Mărcî imperiale germane	117.35
London vista	240.35
Paris vista	95.25
Rente austr. 4% de corône	99.80
Note italiene	93 75

Cursul pieţei Braşov.

Din 12 Iunie n. 1902.

	Cump.	Vênd.
Bancnot rom.	18.90	18.94
Argint român.	18.80	18.88
Napoleond'orî.	19.04	19.07
Galbenî	11.20	10.30
Ruble Rusescî	2.54	—.—
Mărcî germane	117.25	—.—
Lire turcescî	21.40	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	102.—

O casă cu etaj

care constă din **două locuinţe frumóse**, parte parchetate fie care cu **5 odăi, 2 bucătării, 2 cămărî, odae de bae, pivniţă** mare, **sopron**, spălĕtorie grădină şi o curte spaţiósă, situată în o stradă principală din Scheiu, aprópe de oraş, din causa mutării de aci, este de închiriat séu de vêndare din mână liberă.

Informaţii **Strada Caterinei Nr 17 în etaj** (556,2—4)

Nr. 3334—1902

PUBLICAŢIUNE

Pentru a da în antrepriză furnisarea îmbrăcămintei de érnă pentru servitorii oficiilor, pentru v i g e l i i d e p ă d u r e, s t r î n g ă t o r i i d e a c c i s e ş i n e p u t i n c i o ş i i d i n asil se va ţine în 3 Iulie 1902 la 10 óre a. m în localul oficiului economic orăşănesc o licitaţiune cu oferte în scris.

Despre acésta se încunoştinţiază amatorii de astfel de antreprinderî cu adausul că consemnările despre îmbrăcămintea de érnă de furnisat, calitatea materialului (stofei) pentru acele şi condiţiunile de ofert şi contract sĕ pot lua în vedere de orî-cine la oficiul economic orăşĕnesc până la diua de pertractare a ofertelor.

Braşov, 5 Iunie 1902.

1—1,(562) *Magistratul orăşenesc.*

Se caută un Corespondent

care se cunóscă limba germană, româna, stenograf pentru un stabiliment de ferestrău cu abur în România.

Se preferă aceia, carî cunosc limba franceză, şi sciu scrie şi cu maşina.

Oferte cu pretensiunile relative la salar sunt a se adresa **„Lotru."**

Societate pe acţii **de industria de lemne** (**Brezoiu** România)

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la **Eremias Nepoţii.**

Sz. 3166—1902.
tlkvi.,

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jrbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy kisk. Gávrillă Erzsébet, Mária. Savu és Frosina végrehajtatónak Muntean Miklós végrehajtást szenvedő elleni 17 kor. 02 filler tőkekövetelésés járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő a lisszai 41 sz. tljkvben

1218	hrszámu ingatlanra	19 kor.	1517	hrsz.	ingatlanra	77 kor.
1775	„ „	15 „	1798	„	„	50 „
2029	„ „	41 „	2079	„	„	148 „
2382	„ „	15 „	2312	„	„	39 „
5495	„ „	19 „	4183	„	„	143 „
a lisszai	283 sz tljkvben		5007	„	„	31 „
561, 562	hrsz. ingatlanra	449 kor.	5121, 5409	„	„	19 „
700	„ „	49 „	5653	„	„	149 „
1020	„ „	50 „	6090	„	„	31 „
1137	„ „	38 „	6767	„	„	138 „

a Muntyán Nicolae és neje Sándru Anna javára bekebelezett élethosszziglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül a lisszai 667 sz. tl'kvben Muntean Nicolae és neje Popa Anna nevén álló 557, 558 hrsz. ingatlanra 293 kor, 276, 577 hrsz. ingatlanra 72 kor., 4214 hrsz. ingatlanra 31 kor. az Oszea Pétru Rafira özv. javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül, a lisszai 1194 sz. tljkvben Popa Achim György, Catavei József, Muntean Niculae, Cornila János, Pop Juon kkoru Popa Juon Achim, Popa Juon Éva és Popa Juon Juon kiskoruak nevén álló 4052/3 hrsz. ingatlanra 62 kor., 6484/2 hrsz. iugatlra 44 kor, végül a lisszai 1195 sz tljkvben 6240 hrsz. ingatlanra 19 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeite, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Junius hó 25-ik napján delelött 9 órakor** Lissza községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 8-ik napján.

A kir **járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.**

Schupiter,
kir. aljbiró.

(511).1-1

A V I S.

Prenumeraţiunile la Gazeta Transilvaniei se potŭ face şi reinoi orî şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţi sĕ binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa ămurit şi sĕ arate şi posta ultimă. **Administrat. „Gaz. Trans".**